

АНАЛІТИЧНА ПЛАТФОРМА УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМИ ВИТРАТАМИ В ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

Лозівська філія Харківського державного автомобільно-дорожнього коледжу

Анотація. Стаття присвячена питанням розвитку аналітичної практики управління виробничими витратами на базі цифрової платформи маржинального аналізу. Розглядаються концептуальні підходи до проектування та розвитку цифрової платформи на основі методу маржинального аналізу виробничих витрат із застосуванням класичних технологій обробки інформації, що містить знання про сутності параметрів, їх взаємозв'язку, що впливають на результати діяльності організації та забезпечують інноваційне управління.

Ключові слова: Цифрова платформа; маржинальний аналіз; виробничі витрати; фактор; динаміка; інноваційні рішення; інформаційно-аналітична система.

ANALYTICAL PLATFORM FOR MANAGING PRODUCTION COSTS IN THE DIGITAL ECONOMY

Abstract: The article is devoted to the development of analytical practice of production cost management based on the digital platform of marginal analysis. Conceptual approaches to design and development of digital platform on the basis of the method of marginal analysis of production costs with the use of classical technologies of information processing, containing knowledge about the essence of parameters, their interrelation, influencing the results of the organization and providing innovative management, are considered.

Keywords: Digital platform; margin analysis; production costs; factor; dynamics; innovative solutions; information and analytical system.

Побудова інформаційно-аналітичної системи управління витратами при прийнятті управлінських рішень у форматі маржинального економічного аналізу передбачає створення принципово нової інформаційної бази даних та методичного забезпечення у локальній мережі організації. Цифровізація аналітичних ретроспективних процедур, перспективного аналізу об'єктів дослідження в цілому та витрат на виробництво та реалізацію продукції зокрема, відповідно до регламентом його побудови вже на першому етапі формування системи вихідних показників вимагає використання сучасних технічних та технологічних засобів збору та обробки даних [1]. Концептуальними вимогами функціонування цифрового формату маржинального аналізу в аспекті управління підприємством розглянуті:

- наступність та пов'язаність цифр звітів у всіх структурних підрозділи сфери менеджменту (виключення різночитання економічних параметрів усім рівнях управління);
- диференційований доступ до звітності з боку управителя суб'єкта;
- стандартизація звітності організації з об'єктів аналізу та форматів звітів у системі управління комерційною, фінансовою, інноваційною, інвестиційною, маркетинговою, інституційною, технологічною, технічною діяльністю організації;
- реалізація принципу об'єктивності, прозорості, пов'язаності між цифрами документів, методологічною основою якого є принципово новий формат взаємозв'язку та взаємозалежності побудови окремих параметрів локальної корпоративної звітності організації;
- єдина методологічна база побудови інформаційно-аналітичного середовища з об'єктів управління, у тому числі витратами організації;
- інтегрованість маржинального аналізу витрат у систему управління стійким розвитком підприємства та забезпечення його конкурентних переваг;
- оперативність надходження управлінської звітності до системи управління витратами організації всіх рівнів з необхідним ступенем періодизації, деталізації, агрегування;
- забезпечення оперативного, тактичного та стратегічного моніторингу в блоці управління витратами, побудованого не тільки на діагностиці відхилень, змін у динаміці, щодо планових значень

показників, нормативів та критеріїв їх досягнення із заданою ступенем деталізації в розрізі функцій управління, бізнес-процесів, розшифровкою не лише відхилень, а й виміром впливу факторів на результативні оціночні індикатори;

- комплексність системи внутрішніх регламентів та нормативів використання економічного потенціалу підприємства у процедурі розробки реалістичних стратегічних, поточних, операційних бюджетів, що мають взаємопов'язані. Реалізація представлених концептуальних підходів побудови інформаційно-аналітичної системи управління витратами у практиці управління інформаційними потоками досить складна, тому що вимагає побудова принципово нової методологічної бази у системі управління витратами та створення цифрової інфраструктури, що передбачає максимальне залучення продуктів ІТ-технологій при побудові аналітичних процедур [2].

Система управління витратами передбачає реалізацію основних функцій управління:

- цифровізація: система економічних відносин, що базуються на цифрових інформаційно-комунікаційних технологій обліку, аналізу, організації, контролю, регулювання, коригування виробничих витрат (впровадження технології інформаційного моделювання);

- планування: пошук найбільш оптимального використання ресурсів для забезпечення високої якості будівельно-монтажних робіт та максимізації прибутку;

- організація: формування системи управління виробництвом, орієнтованої на оперативний контроль витрат та пошук резервів їх ефективного зниження; залучення до системи управління витратами всіх видів витрат;

- мотивація: знаходження інструментів впливу на учасників виробництва та спонукання їх до зниження витрат;

- координація: командна діяльність як інструмент бережливого виробництва, побудований на порівнянні фактичних витрат із плановими, визначенні абсолютних та відносних відхилень та на основі цього вжиття заходів щодо ліквідації цих розбіжностей;

- контроль: ефективне використання економічного потенціалу організації; своєчасна адаптація до змін; забезпечення стійкого розвитку організації за умов жорсткої конкуренції; підтримка необхідного рівня витрат та розумної економії; визначення прогнозного або фактичного розміру витрат; порівняння отриманих даних з раніше запланованими чи визначеними відповідно до принципів раціональності; оцінка відхилення та ступінь їх впливу на діяльність організації; виявлення причин відхилень; проведення коригування [3].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Коляденко С. В. Цифрова економіка: передумови та етапи становлення в Україні та світі. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2016. № 6. С. 105–110.
2. Краус К.М., Краус Н.М. Цифровізація в умовах інституційної трансформації економіки: базові складові та інструменти цифрових технологій. Інтелект ХХІ. 2018. № 1. С. 211–214.
3. Ляшенко В.І., Вишневський О.С. Цифрова модернізація економіки України як можливість проривного розвитку : монографія; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2018. 252 с.

Яковенко Світлана Леонідівна, викладач вищої категорії, заступник завідувача з навчально-виховної роботи Лозівської філії Харківського державного автомобільно-дорожнього коледжу, Лозова, e-mail: sveta_jasha@ukr.net

Yakovenko Svitlana Leonidivna, teacher of the highest category, deputy head of educational work of Lozova branch of Kharkiv State Automobile and Road College, Lozova, e-mail: sveta_jasha@ukr.net